

Biblioteket som kulturcentrum

Hur ett bibliotek kan utveckla sin verksamhet som en aktiv kulturaktör

Fallstudie: Ekenäs bibliotek, Raseborg

Malena Backman

Examensarbete
Kulturproduentskap
2014

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Kulturproduentskap
Identifikationsnummer:	16210
Författare:	Malena Margaretha Tove Backman
Arbetets namn:	Biblioteket som kulturcentrum Hur ett bibliotek kan utveckla sin verksamhet som en aktiv kulturaktör Fallstudie: Ekenäs bibliotek, Raseborg
Handledare (Arcada):	Elisabeth Öhman
Uppdragsgivare:	Raseborgs Stad, Raseborgs Stadsbibliotek
<p>Sammandrag:</p> <p>Detta examensarbete är en kvalitativ fallstudie av Ekenäs biblioteks utvecklingsmöjligheter inom sin kulturverksamhet.</p> <p>Examensarbetet handlar om hur ett bibliotek kan utveckla sina tjänster och sin verksamhet till att bli mer likt ett kulturcentrum och på så vis bli en mer aktiv kulturaktör på kulturfältet. Syftet med arbetet är att beställaren av arbetet, Ekenäs bibliotek, Raseborgs stad, med hjälp av förslag och idéer skall kunna inspireras till att i praktiken utveckla sin kulturverksamhet. Förslagen till utveckling baseras på Ekenäs biblioteks verksamhet under åren 2012 – 2013 och vad skribenten anser att biblioteket kan satsa på i framtiden. Med inspiration från andra bibliotek både från Finland och andra länder samt andra kulturaktörer har skribenten sammanställt olika förslag anpassade till Ekenäs bibliotek och dess utrymmen. Skribenten vill också med examensarbetet påvisa betydelsen av kulturproducentens arbete på bibliotek.</p>	
Nyckelord:	Bibliotek, Ekenäs, kulturverksamhet, förslag, evenemang, inspiration, gemenskap, utveckling.
Sidantal:	49
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	9.4.2014

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Cultural Management
Identification number:	16210
Author:	Malena Margaretha Tove Backman
Title:	The library as a centre of culture. How a library can develop its activities as an active cultural actor. Case: Ekenäs library, Raseborg
Supervisor (Arcada):	Elisabeth Öhman
Commissioned by:	The city of Raseborg, the city library
<p>Abstract:</p> <p>This thesis is a qualitative case study of the potential cultural development opportunities of Ekenäs library. The thesis deals with how a library can develop its services and activities to become more of a center of culture, thus becoming a more significant actor in the cultural field. The aim of the thesis is that Ekenäs library, which commissioned the work, can through suggestions and ideas be inspired to develop their cultural work in practice. The suggestions for improvement build upon Ekenäs libraries activities during the period 2012-2013 and the author's own opinions on what the library should focus on in the future.</p> <p>With inspiration from other libraries, both domestic and foreign, as well as other cultural actors, the author has compiled different suggestions suited for Ekenäs library and its premises. The author also wishes that the thesis would underline the importance of the cultural producer's work with the library.</p>	
Keywords:	Library,Ekenäs,cultural-service,suggestions,events,inspiration,solidarity, development
Number of pages:	49
Language:	Swedish
Date of acceptance:	9 th April 2014

OPINNÄYTE	
Arcada	
Koulutusohjelma:	Kulttuurituotanto
Tunnistenumero:	16210
Tekijä:	Malena Margaretha Tove Backman
Työn nimi:	Kirjasto kulttuurikeskuksena Miten kirjasto voi kehittää toimintaansa aktiivisena kulttuuritoimijana Tapaustutkielma: Tammisaaren kirjasto, Raasepori
Työn ohjaaja (Arcada):	Elisabeth Öhman
Toimeksiantaja:	Raaseporin Kaupunki, Raaseporin kirjasto
<p>Tiivistelmä:</p> <p>Tämä opinnäytetyö on laadullinen tapaustutkielma Tammisaaren kirjaston kehitysmahdollisuuksista oman kulttuuritoimintansa puitteissa. Opinnäytetyö käsittelee kirjaston mahdollisuuksia kehittää palvelujaan ja toimintaansa kulttuurikeskuksen suuntaan tullessa aktiivisemmaksi kulttuuritoimijaksi kulttuurin kentällä. Työ on Tammisaaren kirjaston, Raaseporin kaupungin tilaama ja sen tavoite on ehdotusten ja ideoiden avulla inspiroida tilaajaa kulttuuritoiminnan käytännön kehittämiseksi.</p> <p>Kehitysehdotukset perustuvat Tammisaaren kirjaston toimintaan vuosina 2012–2013, sekä kirjoittajan mielipiteisiin mihin kirjaston tulevaisuudessa tulisi panostaa. Sekä muiden suomalaisten ja ulkomaisten kirjastojen, että kulttuuritoimijoiden inspiroimana kirjoittaja on koonnut ja soveltanut Tammisaaren kirjastoon ja sen tiloihin sopivia ehdotuksia. Kirjoittaja haluaa myös työn avulla valaista kulttuurituottajan työn merkitystä kirjastoissa.</p>	
Avainsanat:	Kirjasto, Tammisaari, kulttuuritoiminta, ehdotus, tapahtuma, inspiraatio, yhteisö, kehitys
Sivumäärä:	49
Kieli:	Ruotsi
Hyväksymispäivämäärä:	9.4.2014

"If you have a garden and a library, you have everything you need"

-Cicero

1. INLEDNING	9
1.1 Material och Metod	10
2.2 Målsättning och Syfte	10
2. BAKGRUND	11
2.1 Definition av begrepp	11
2.2 Boken och biblioteket	12
2.3 Biblioteket berör	13
3. FALLSTUDIE: EKENÄS BIBLIOTEK	13
3.1 Ekenäs biblioteks kulturverksamhet i dag	17
3.2 Ekenäs biblioteks roll i dag och i morgon	20
4. INSPIRATION OCH FÖRSLAG FÖR FRAMTIDEN	22
4.1 Bok och Ord	23
4.2 Bild och Film	29
4.3 Färg och Form	30
4.4 Musik och Rörelse	33
4.5 Evenemang	36
4.6 Övriga påhitt, idéer och tips	39
5. KULTURPRODUCENTEN + BIBLIOTEKET = FRAMTIDEN?	40
6. REFLEKTION OCH SAMMANFATTANDE ANALYS	41
KÄLLOR, FIGURER OCH BILAGOR	43

FÖRORD

Jag vill börja med att tacka Raseborgs bibliotek och bibliotekschef Heidi Enberg som med öppenhet och en positiv inställning ville ta emot detta arbete som ett beställningsarbete. För mig har det gett mervärde och ytterligare en mening i att förverkliga arbetet. Jag hoppas det kommer till nytta i Ert framtida arbete!

Jag vill också tacka min handledare Elisabeth Öhman som tålmodigt har lyssnat, varit genuint intresserad av huruvida min examensarbetsprocess löpt bra och att relevansen i ämnet och intresset uppehållits hos mig.

Min familj och mina vänner har gett mig uppmuntran och nya synvinklar under hela processen. Tack!

Även av mina kollegor och tillika klasskamrater har jag fått ett enormt stöd och känt en gemenskap som varit ovärderlig.

Ett särskilt tack riktar jag till Robert Slotte och Katja Riski som hjälpte mig med översättningar i arbetet.

Jag vill också tacka Christer i P3, Monica Zetterlund, Thåström, Morgonpasset i P3, Sigur Rós, Musikhjälpen 2013 och Ane Brun för att ni har gett mig något att lyssna på under alla timmar jag suttit och skrivit.

1 INLEDNING

När jag var liten besökte jag ofta Ekenäs Stadsbibliotek. Det låg granne med dagis och ett stenkast från skolan. Sagostunderna, att springa (utan att tanterna bakom disken såg det) i strumplästen på det hala golvet och packa på sig högar av lättlästa böcker från hyllorna för att senare börja läsa tuffare tidningar såsom Frida och Kamratposten, har på många vis format den person jag är i dag. Biblioteket har för mig alltid känts som en fridfull oas, skyddad mot den stundvis blåsig utsidan – på bibban finns alltid ett särskilt lugn.

Jag tror att många med mig har en egen, personlig relation till biblioteket. Sedan jag läste Kamratposten och gick på sagostunder har jag noterat att en del saker har ändrats i biblioteksvärlden. Internet har trätt in i både hemmen och mobilen och därmed behöver allt färre gå till biblioteket för att använda nätet. Biblioteken ordnar babyrytmik, diskussionskvällar och till och med konserter. Man behöver inte längre vara tyst hela tiden på bibban.

Många gånger är biblioteket den allra första inkörsporten till och bekantskapen med kultur i en människas liv.

Allt fler bibliotek satsar alltså på en större kulturverksamhet och många bibliotek liknar mer och mer kulturcentrum med mångsidiga konstnärliga möten. Detta är en utveckling som jag ser som positiv, inte bara personligen som blivande kulturproducent och konsument av kultur, utan också för kulturproduktion som yrkesgren. Därför har jag valt att i mitt examensarbete undersöka hur ett bibliotek kan utveckla sin nuvarande kulturverksamhet ännu mer för att bli mer likt ett kulturhus, sett ur kulturproducentens synvinkel. Det kändes naturligt att välja Ekenäs bibliotek som fallstudie, eftersom det är det biblioteket som präglade min barndom. Detta arbete fungerar också som ett beställningsarbete för Raseborgs stadsbibliotek och därmed för Ekenäs bibliotek.

I mitt arbete beskriver jag Ekenäs biblioteks kulturverksamhet hur den ser ut i dag. Sedan funderar jag på utvecklingsmöjligheter med hjälp av exempel och inspiration från andra bibliotek och kulturaktörer som jag tycker att har gjort lyckade saker inom sin verksamhet. Jag kommer även att fundera på hur Ekenäs bibliotek kan profilera och branda sig i framtiden, utgående från sin verksamhetsidé.

1.1 Material och Metod

Examensarbetet är en kvalitativ fallstudie som baserar sig på beskrivningar och dokumentation av Ekenäs biblioteks kulturverksamhet under de senaste två åren.

Övrigt material är kulturutbud från bibliotek runt om i världen, litteratur, artiklar och mina egna erfarenheter, tankar och förslag.

Metoden är en kartläggning av beställarens, Ekenäs bibliotek, kulturverksamhet under åren 2012 – 2013 samt en påföljande analys av vilka behov som finns att fylla i kulturverksamheten. Därefter gör jag enligt temaindelning förslag och idéer för hur Ekenäs bibliotek kan utveckla sin kulturverksamhet. Inspiration till förslagen och idéerna har jag fått från andra bibliotek och kulturaktörer. Förslagen är utarbetade ur en kulturproducents synvinkel och i förverkligandet av dem förutsätts kulturproducentens kompetenser.

1.2 Målsättning och Syfte

Målsättningen med detta arbete är att undersöka hur ett bibliotek fungerar som en aktiv kulturaktör och komma med förslag på hur biblioteket kan gå tillväga för att utveckla sin kulturverksamhet, samt att undersöka hur biblioteket som brand håller på att utvecklas. Jag vill också med examensarbetet kartlägga Ekenäs biblioteks kulturverksamhet som den ser ut just nu och visa ur en kulturproducents synvinkel hur biblioteket i fråga kan utveckla verksamheten ytterligare för att bli ett kulturcentrum i Raseborg.

Syftet med arbetet är att mina förslag till utvecklingsmöjligheter skall inspirera och komma till användning och nytta för Ekenäs biblioteks personal. Ett annat syfte är att påvisa att kulturproducentens roll är viktig och värdefull i utvecklingen av biblioteksvärlden, och därför kan även beslutsfattare i kommuner ha nytta av att läsa detta examensarbete.

Min personliga målsättning är att som kulturproducent vidga mina vyer inom kultur-fältet och få en större insikt i hur biblioteksvärlden fungerar och hur kulturproducentens egenskaper och kompetenser kan tillämpas där, samt att få utmana min egen kreativitet och att ”think outside the box”, det vill säga tänka utanför sedvanliga ramar.

Mitt personliga syfte med arbetet är att utvidga mitt kontaktnät på kulturfältet och att med mitt arbete kunna upplysa fler människor om vikten av kulturproducenter på bibliotek.

2 BAKGRUND

I detta kapitel redogör jag för centrala begrepp som används i arbetet, beskriver kort biblioteket som institution i dag och gör några nedslag i bibliotekens historia i Finland. Jag ger också några exempel på hur biblioteket kan beröra och påverka människor.

2.1 Definition av begrepp

Kultur

Mänsklig verksamhet inom ett visst område och en viss tid; det kan alltså vara t.ex. vetenskap, litteratur och konst eller systematisk odling av växter etc. (Svenska Akademiens ordlista över svenska språket, 1998)

Bibliotek

Lokal el. institution för boksamling, skriftserie m.m. (Svenska Akademiens ordlista över svenska språket, 1998)

Filial (bibliotek)

Underavdelning el. avdelningskontor på annan plats (Svenska Akademiens ordlista över svenska språket, 1998)

Bibliotekarie

Titeln för en person som har avlagt yrkesexamen i informations- och bibliotekstjänst (OKM)

Brand och Branding

Det engelska ordet brand (verb: *branding*) är det namn, term, symbol eller annat som tydligt identifierar en säljares produkt från en annan säljares produkt. Det svenska ordet för brand är varumärke. (Wikipedia, 2014)

2.2 Boken och biblioteket

Boktryckarkonsten uppfanns på 1400-talet av Johann Gutenberg, som tack vare jämn trycksvärta, en effektiv fabricerad tryckpress och högklassiga lösa typer lyckades övertyga folket om att detta var överlägset den handtryckta boken. Fram till den industriella revolutionen på 1800-talet var boktryckarkonsten oförändrad. När elkraften uppkom i slutet av 1800-talet förvandlades handarbetet i boktryckarkonsten till en industriell process där tryckmaskinerna öppnade vägen för massproduktionen av trycksaker och härmed lades grunden till den moderna masskommunikationen. (Siivonen Timo 2007 s. 104) Det första offentliga biblioteket i Finland anses vara Åbo Domkapitels bibliotek som verkade redan under 1300-talet. De övriga biblioteken under denna tid fanns i kloster och var stängda för allmänheten. (Kangas et. al. 1985 s 211) Det första allmänna biblioteket har sina rötter i Läse-biblioteket i Vasa och grundades 1794 av några personer från Vasa hovrätt, övriga invånare i staden fick mot en avgift också använda sig av biblioteket. (Öster-bottens museiportal, 2014)

I dag finns det bibliotek i samtliga kommuner i Finland och på samtliga biblioteken finns även internetanslutning. Biblioteksväsendets ramar och dess uppgifter står beskrivna i bibliotekslagen i Finlands lag. Den högsta statliga förvaltningsmyndigheten för de allmänna biblioteken i Finland är Undervisnings- och kulturministeriet (UKM). Det är kommunerna som ansvarar och sköter om att bibliotekstjänsterna i kommunen tillhandahålls medan UKM beviljar stöd till bland annat sådant som utveckling av bibliotekens verksamhet och byggandet av nya, allmänna bibliotek. (Biblioteken, 2014)

”Grundprincipen för de allmänna biblioteken i Finland är att medborgarna oberoende av boningsort eller ekonomisk ställning skall ha lika tillgång till bildning och kultur. Användningen av bibliotekets egna samlingar på biblioteket och utlåningen av dem är avgiftsfria tjänster.” (Bibliotekens finansiering, UMK, 2014)

2.3 Biblioteket berör

När Svartå bibliotek i december 2013 fick författarbesök av Finlands presidentfru och poeten Jenni Haukio fylldes det lilla filialbiblioteket med uppskattningsvis ett hundratal besökare, och i artikeln om detta på Svenska Yle, Västnylands webbplats (17.12.2013) framkommer att stämningen var familjär under kvällen. Även läsarkommentarerna till artikeln är enbart positiva, t.ex. kan man läsa rader som dessa: ”En mycket lyckad kväll för alla vi i Svartå” och ”Än en gång fick vi belägg på att små bibliotek behövs och har sin mission”.

Tack vare en anonym, privatpersons donation kunde föreningen Bromarf biblioteks vänner r.f. köpa byggnaden där Bromarfs bibliotek finns. Donationen täckte köpesumman på 278 000 euro och därmed tryggades biblioteksverksamheten för åtminstone tre år framåt. (Västra Nyland, 2014)

På många mindre orter är biblioteket möjligen den enda platsen där man kan få njuta av kultur- och konstupplevelser och på större orter kan biblioteket i dagens läge vara en stark kulturaktör och konkurrent till den övriga, etablerade kulturverksamheten. Oavsett var biblioteket i fråga är, visar reaktionerna från författarbesöket i Svartå att kulturverksamhet på bibliotek fyller ett behov och att den helt enkelt behövs. Det faktum att en person valde att donera en så ansevärd summa till Bromarf biblioteks vänner r.f. visar att biblioteksverksamheten har en mycket viktig uppgift att fylla i samhället.

3 FALLSTUDIE: EKENÄS BIBLIOTEK

Ekenäs bibliotek är en del av Raseborgs stadsbibliotek i kommunen Raseborg. (Raseborg består av de tre tidigare självständiga kommunerna Ekenäs, Karis och Pojo som 2009 bildade storkommunen Raseborg.) Till Raseborgs bibliotek hör även Karis och Pojos bibliotek. Det

finns också filialer i glesbygderna Svartå, Tenala och Bromarf. En biblioteksbus som är baserad i Pojo betjänar invånarna i Fiskars, Åminnefors, Harparskog, Billnäs och Snappertuna. (Raseborgs Stad, 2013)

Figur 1. Ekenäs bibliotek från utsidan. Foto Malena Backman, 2014

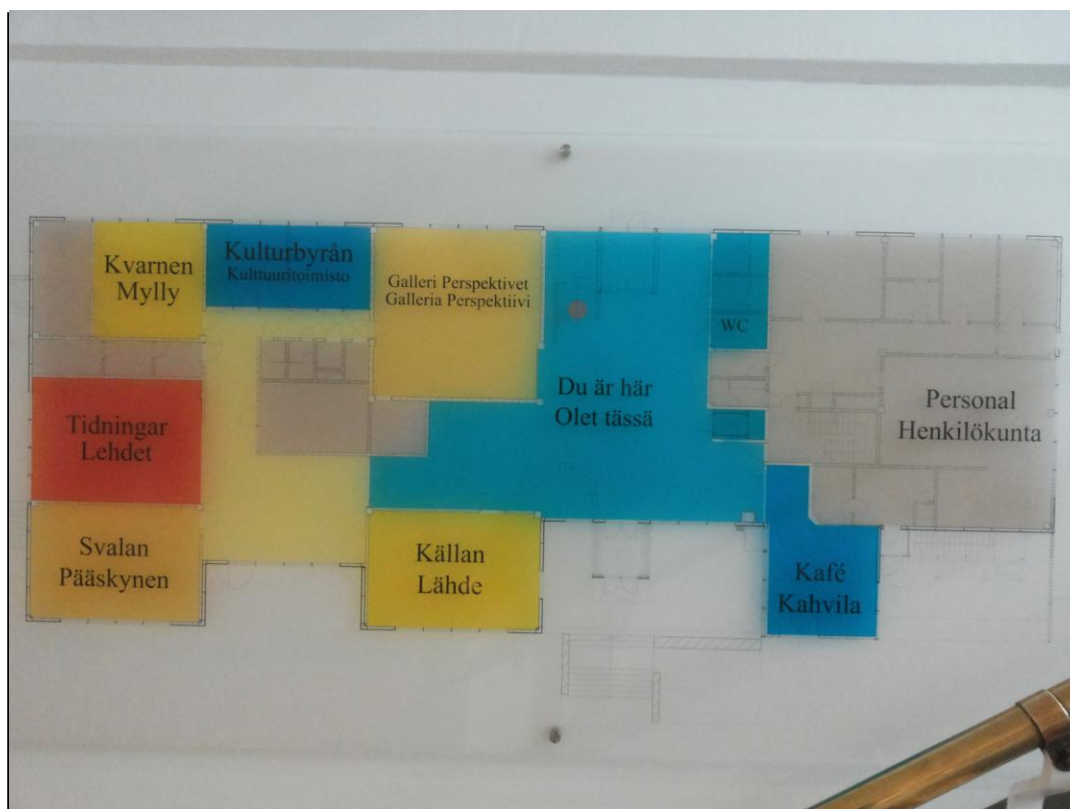
Biblioteksverksamheten i Ekenäs har funnits sedan 1862 men den första byggnaden för ändamålet öppnades först 1978 (figur 1, se föregående sida). Sedan dess har biblioteket funnits i denna byggnad fram till hösten 2012 då byggnaden började renoveras och biblioteket fick flytta till tillfälliga utrymmen. Den efterlängtade flytten tillbaka skedde hösten 2013, och den 9.12 öppnades biblioteket igen på sin gamla plats, nu i nyskick. (Raseborgs Stad, 2014)

Byggnadens volym är 10 000 m³ och totala ytan är 1 860 m².

Biblioteket i Raseborg hör till bildningsnämndens ansvarsområde och stadens bildningschef fungerar som chef för bibliotekschefen. Hela verksamheten är kommunal, men lagstadgad och en betydande del finansieras från statsbudgeten. Förvaltningen av biblioteksverksamheten i Raseborg sköts från Ekenäs där bibliotekskansliet och bibliotekschefen är stationerade. Fastän biblioteket i praktiken är utplacerat på olika ställen är vissa saker gemensamma för alla enheter. För hela biblioteket finns en gemensam budget och anskaffningen av material är en gemensam funktion och samma regler gäller för besökarna på alla enheter. (Raseborgs Stad, 2013)

Biblioteket har två våningar. På första våningen (figur 2, se nästa sida) finns läsesalen, datasalen Källan, Mötesrummet Svalan, galleriet Perspektivet, caféutrymmen, personalutrymmen, stadens kulturbyrå samt det mindre mötesrummet Kvarnen.

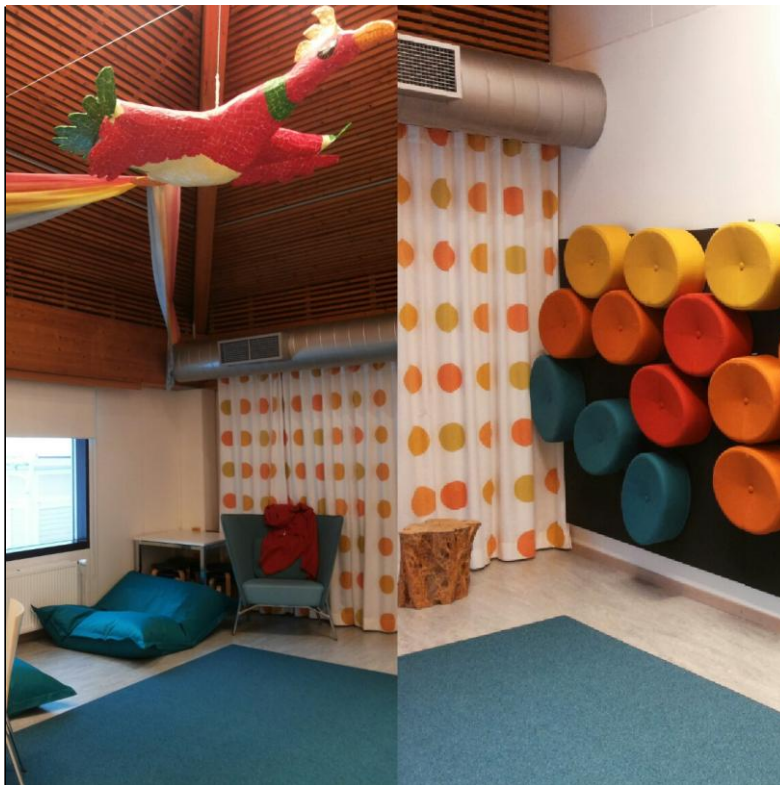
På andra våningen finns förutom alla böcker även ett utrymme på barnsidan som kallas Tornet. Här ordnas för tillfället bland annat sagostunder för barn, (figur 3 och 4, s 16).

Figur 2. Ekenäs biblioteket, första våningen. Foto Malena Backman, 2014

Figur 3. Barnsidan på Ekenäs bibliotek och rummet Tornet längst bak. Foto Malena Backman, 2014

Figur 4. Rummet Tornet på Ekenäs bibliotek. Foto Malena Backman, 2014

3.1 Ekenäs biblioteks kulturverksamhet i dag

Ekenäs bibliotek har i dag utöver boklån och de mer traditionella tjänsterna även övrig kulturverksamhet. I detta kapitel beskriver jag vad verksamheten har innehållit under de senaste två åren fram till idag. Informationen om verksamheten har jag fått dels från bibliotekets personal i form av dokumentation (Bilaga 1) som de har gjort under dessa år, och dels från bibliotekets hemsida. Jag delar upp verksamheten enligt åldersgrupper, med början från verksamheten för barn.

”BUK – Barnens och de Ungas bokKalas”

Ovanstående är det största evenemanget som ordnats under 2012 och 2013 inom ramen för barnkultur. Evenemanget som i år hölls 3 – 6 oktober i samband med evenemanget ”Bokkalaset” (som jag behandlar mer ingående längre fram i detta kapitel) ordnades 2012 första gången som ett fristående evenemang; tidigare har evenemanget endast varit en mindre del av Bokkalaset. Under BUK medverkar barn- och ungdomsförfattare och programmet finns utbrett i hela Raseborg, i skolorna och på kulturhuset Karelia i Ekenäs.

BUK 2013 innehöll bland annat en bilderboksparad för förskolebarn och förstaklassare, en inspirationskväll för föräldrar med temat ”tonåringar och läsning”, en inspirationsdag för vuxna om ordkonst, läslust och språkstimulans för barn, författarbesök för årskurserna 4-6, Poetry Slam (en tävlingsform av estradpoesi, dvs. där man läser upp poesi på en scen för publik (Wikipedia, 2013)) för gymnasierna, skivworkshop i några av högstadierna samt föreställningen ”Mormor på vift” vars målgrupp var barn under skolåldern.

Förutom Raseborgs Stad, dvs. Raseborgs stadsbibliotek, var också Västnyländska kultursamfundet, Luckan Raseborg och Ekenässällskapet arrangörer detta år.

Rimlekar och sagostunder

Rimlekar ordnas för barn mellan 0 och 3 år och sagostunder ordnas för barngrupper i åldern 3 - 6 år. Under sagostunderna får barnen lyssna på en saga och rita och teckna.

Läshunden Alfa

På biblioteket finns regelbundet Bernersennenhunden Alfa och lyssnar på barn som läser böcker för henne. Om ett barn i lågstadiet behöver träna extra på sin läsning och dessutom tycker om hundar kan hen boka ett pass på 15 min med Alfa där hen får läsa för Alfa. Boken kan väljas från barnavdelningens hyllor på biblioteket eller tas med hemifrån.

Bokprat

Bokprat går ut på att bibliotekarierna besöker skolklasser och berättar om olika böcker och rekommenderar dem för läsning och vill därmed uppmuntra till läsning. Under 2012 ordnades totalt 21 stycken bokprat med totalt 402 deltagare.

Program för barn på biblioteket av utomstående

Ur det program som biblioteket ordnar utöver den egna verksamheten kan bland annat nämnas berättarkvällar, ”Mormor på bibban” där konstnären Maria Sundell har haft eftermiddagsverksamhet för barn då man lekt, målat och sysslade med hantverk med sagor som inspiration (Sundell, 2013) och föreställningen ”Törnrosa” av dockteatern Rosetten i maj 2013.

Program för vuxna

Författarbesök

Under 2012 och 2013 har biblioteket haft 4 stycken författare på besök, med varierande besökarantal. Under ett tillfälle var det ingen som kom och som mest på ett av de andra tillfällena var det omkring 20 besökare som kom.

Bokprat

Två grupper med ca 30 personer i varje gruppbeställde dessa tillfällen under 2012, då personalen på biblioteket presenterade nya böcker och serviceutbudet på biblioteket.

Biblioteket 150 år

I maj 2012 fyllde biblioteket 150 år och detta firades med sju sorters kakor och en sorts kaffe under hela dagen för bibliotekets besökare. Personalen hade gjort bakverken och recepten kopierades upp och gavs till kunderna.

Litteraturcirkel

En grupp med 7-8 personer träffades varje månad under 2012 (förutom på sommaren) då man diskuterade böcker under ledning av en bibliotekarie. Boken som alla läste valdes alltid under en träff och så diskuterades den under nästa träff. Samma koncept har använts under 2013.

Kura Skymning

Kura Skymning är en kväll med högläsning för vuxna som alltid firas den andra måndagen i november, vid 19-tiden. Denna kväll firas i samband med Nordiska Biblioteksveckan. För barn finns motsvarande Kura Gryning, då man läser för barn på morgonen. (Nordisk Biblioteksvecka, 2013)

Under tillfället på biblioteket i Ekenäs lästes en text som Kura Skymnings arbetsgrupp hade valt ut delvis på svenska och delvis på finska. Efter detta fanns en författare på plats som berättade om sin senaste bok. Ca 30 personer deltog, varav de flesta var pensionärer.

Program av utomstående på biblioteket

Föreningen Ekenässällskapet r.f. höll under sitt vårmöte 2013 en debatt om hur konsten/utövandet av konst stöds i Ekenästrakten. Debatten lockade ett tiotal deltagare.

3.2 Ekenäs biblioteks roll i dag och i morgon

På sin hemsida beskriver biblioteket sin verksamhetsidé så här:

Biblioteket;

- erbjuder information samt läs- och kulturupplevelser
- är öppet för alla
- ställer kunden i centrum
- är lokalsamhällets vardagsrum
- vill stärka den lokala gemenskapen och identiteten
- personalen vill arbeta för jämlikhet
- i vårt arbete förhåller vi oss neutrala i politiska och religiösa frågor

(Raseborgs Stad, 2014)

Efter att ha spenderat många timmar under olika tider på biblioteket i Ekenäs, på den tillfälliga platsen biblioteket hade medan den ordinarie byggnaden renoverades, försökte jag se om verksamhetsidén här ovan förverkligades. Det är ingen tvekan om att biblioteket är öppet för alla, att det ställer kunden i centrum, personalen vill arbeta jämlikt, man erbjuder information och lästjänster och att biblioteket ställer sig neutral till politiska och religiösa frågor. De rader i verksamhetsidén som för mig blir frågetecken och väcker mitt intresse är orden ”kulturupplevelser”, ”lokalsamhällets vardagsrum”, ”...vill stärka den lokala

gemenskapen och identiteten” När jag sammanfattar den verksamhet som Ekenäs bibliotek har haft under åren 2012 – 2013 och analyserar den kan jag konstatera att det mest har varit program för yngre barn och vuxna, men inte ett enda program som riktats direkt till unga (13-17 åringar). Vid samtal med bibliotekschef Heidi Enberg i november 2013 konstaterades att den, enligt bibliotekspersonalen, mest representerade åldersgruppen på bibliotekets program är pensionärer.

Från och med mitten av december 2013 fick biblioteket flytta tillbaka till sina nyrenoverade, forna utrymmen på Raseborgsvägen. Så fort jag steg in på det ”nya” biblioteket kände jag att det hade hänt något. Det kändes fräscht, nytt och som att alla utrymmen bara väntade på att få fyllas av liv, rörelse, ljud, skratt och upplevelser. Praktiska saker som att bokhyllorna är försedda med hjul och därmed mobila och att små stolar är fastsatta med magneter på en vägg för att kunna tas ned vid behov, öppnar upp för att kunna förverkliga det praktiska som behövs för att få ett levande bibliotek med evenemang, möten mellan människor och ett sjudande kulturliv. Bara en sådan sak som att hissens är alldeles ny och lättillgänglig samt att det i biblioteket inte finns några trösklar gör att det inte finns hinder för besökare med begränsad rörelseförmåga att vara på biblioteket. Det faktum att stadens kulturbyrå numera sitter i samma byggnad som biblioteket hoppas jag också att bidrar till ökad kreativitet, idéspredning och kommunikation mellan de båda instanserna i kommunen.

För att få biblioteket att vara ”lokalsamhällets vardagsrum” har nu biblioteket som byggnad all potential. Man har skapat en trevlig miljö med estetiskt tilltalande och sköna möbler (vilket jag anser vara en betydande faktor i både ett vardagsrum och i bibliotek) och en mjuk atmosfär bland mycket annat. För att ”stärka den lokala gemenskapen och identiteten” kan man aktivera besökare att tillsammans träffas, skapa eller bara umgås genom ”kulturupplevelser” som biblioteket erbjuder. Biblioteket behöver fundera på hur man vill profilera sig och hur man vill branda sig i framtiden. Ett brand som jag som besökare kunde identifiera mig med och som jag känner att innefattar många av de förslag jag har kommit fram till i detta arbete kunde vara ”Ekenäs bibliotek – Ditt andra vardagsrum”. Det beskriver känslan, det familjära och trygga som, enligt mig, definierar biblioteket, men samtidigt en plats där man kan närma sig nya saker och upplevelser.

I detta examensarbete vill jag som kulturproducent visa vad man kan göra för att biblioteket ska bli mer likt ett kulturcentrum. Vissa av mina idéer kan tyckas vara fjärran från biblioteksvärlden och litteraturen, men då är huvudpoängen att förena människor på biblioteket och i förlängningen kanske de besöker biblioteket oftare och med ett bredare intresse. Det är något som jag hoppas skall kunna ”stärka den lokala gemenskapen och identiteten” att man på biblioteket får vara tillsammans och dela upplevelser av olika slag.

I följande kapitel kommer jag att utgående från verksamhetsidén och Ekenäs biblioteks kulturverksamhet under de senaste två åren att försöka fylla i de luckor och behov som jag anser finns på biblioteket i dag.

4. INSPIRATION OCH FÖRSLAG FÖR FRAMTIDEN

I det här kapitlet kommer jag att enligt indelningen ”bok och ord”, ”bild och film”, ”färg och form”, ”evenemang” och ”övriga påhitt, idéer och tips” att utgående från exempel och inspiration från bibliotek (och andra organisationer) runt om i världen komma med förslag på vad Ekenäs bibliotek kunde utöka sin verksamhet med. Jag kommer alltid att nämna varifrån jag hämtat inspirationen och sedan har jag själv tillämpat och gjort förslagen som följer för Ekenäs bibliotek. Eftersom en del förslag kräver mer och andra mindre i resurser kommer jag att i varje kapitel börja med det som är mindre krävande för att sedan, i de flesta fall, gå vidare till mera utmanande förslag på verksamhet som kräver mer av planering och i resurser. Förslagen är utarbetade ur en kulturproducents synvinkel utgående från kompetenser som en kulturproducent har och därmed rekommenderar jag att förslagen vid ett eventuellt förverkligande, görs helt av eller tillsammans med en kulturproducent eller med konsultering av en kulturproducent. Jag kommer också i detta kapitel att komma med konkreta förslag på hur biblioteket kan göra sin informationsspridning mer effektiv och tydlig via sina marknadsföringskanaler.

4.1 Bok & Ord

”Skrivarskola”

På Sollentuna bibliotek i Sverige ordnar man för unga från 13 år en skrivarskola där man gör olika övningar och pratar om noveller. (Biblioteken i Sollentuna, 2014) Samma koncept kunde förverkligas på Ekenäs bibliotek. På träffarna kunde man bekanta sig med noveller och dikter och sedan skriva och göra olika övningar. Detta kunde göras varannan vecka, i alla fall minst en gång per månad, för att hålla en kontinuitet tillsammans med en författare eller annan person med erfarenhet av att skriva. När jag gick på gymnasiet i Ekenäs hade vi en kurs i modersmålet tillsammans med författaren Tua Forsström där vi skrev dikter och det var en av de bästa kurserna under hela min skoltid. Under skrivarskolan kunde deltagarna få skriva och läsa och sedan diskutera vad man upplevt under processen. Samtidigt kunde detta vara en bra övning i att våga visa för andra och få feedback på vad man har gjort. Under träffarna kan man läsa varandras texter och om det visar sig att man hellre skriver hemma så går det bra. På träffarna kan man då koncentrera sig på att göra skrivövningar i stället.

Efter skrivarskolan kunde dikterna bli en utställning på biblioteket eller så kunde de tillsammans med noveller och övrigt skrivet material, läsas upp på Bokkalaset eller vid ett annat tillfälle.

”Bokcirklar 2.0”

Bokcirklar är en bekant verksamhet på bibliotek och ordnas säkert på de allra flesta bibliotek i Finland. På London Public Library i Storbritannien ordnar man t.ex. ”Mother and daughter book club 11+”. (London Public Library, 2014)

Nu kommer jag att ge lite förslag på olika variationer av bokcirklar, som kanske kan vara alternativ till de som redan finns.

”Morfar och farfar läser för mig!”

Morfar eller farfar kommer tillsammans med ett eller flera barnbarn till biblioteket en gång per månad och diskuterar en bok som de läst tillsammans. Detta kan vara passande för barn i åk 1 – 3 och kan också passa förskolebarn. Böckerna kan plockas från barnsidans lättlästa böcker och kan vara klassiska sagor eller moderna böcker från nutid, kanske någon nyutkommen bokserie.

”Farmor och mormor läser för mig!”

Samma idé som med morfar och farfar, men nu är det mormor eller farmor som är med. Alla barn kanske inte har mor- eller farföräldrar så det går ju alldeles bra att ha en annan äldre person med sig till bokcirkeln.

”Hundbokcirkel”

För alla hundägare; läs en bok, träffas en gång per månad på biblioteket och diskutera – och ta med din hund. Om det inte är möjligt att ha hundar på biblioteket kan man träffas utanför biblioteket under de varma årstiderna.

”Bokcirkel enligt tema”

I stället för att ordna bokcirkelar enligt ålder – gör enligt tema eller genre. Fantasy, science fiction, deckare och biografier. Varför inte ta saken längre och kanske prova på att ha en cirkel där man diskuterar kokböcker och tipsa om bra recept och böcker?

”Öppen bokcirkel – exempel på tema: Tove Jansson 100 år”

Åbo stadsbibliotek har något som heter öppen läsecirkel (Åbo Stadsbibliotek, 2014) där man en gång i månaden träffas vid lunchtid och läser/diskuterar tillsammans enligt temat och om boken som valts till denna gång. I vår är det verk av Tove Jansson som läses med anledning av att Tove Jansson skulle ha fyllt 100 år i år. Det är inte muminböckerna utan Sommarboken, Bildhuggarens dotter och Den ärliga bedragaren som är böckerna som läses. Till den öppna läsecirkeln får vem som vill komma och det är bara att kliva in. Detta kunde Ekenäs bibliotek ha t.ex. under hösten 2014.

Parallellt kan man ha en bokcirkel för barn och deras föräldrar där man läser några av muminböckerna, just för att uppmärksamma Tove Jansson 100 år.

”Ljudböckernas marsch”

På Halmstads bibliotek i Sverige har man under en tid gett ljudbokstips åt besökarna på biblioteket i form av träffar på bibban. (Halmstad biblioteken, 2014)

På biblioteket i Ekenäs tänker jag att liknande saker kan göras. Personalen kunde genom dessa ljudboksträffar börja med att förklara och ”göra reklam” för ljudböcker, som enligt min erfarenhet och observation är relativt okända. Eftersom Ekenäs och Raseborg som kommun är stor geografiskt sett och många rör sig i bil är det ett alldeles perfekt ställe att lyssna på en ljudbok. Många känner kanske att de inte hinner eller tar sig tid att läsa så mycket som de skulle vilja. Då är en ljudbok i bilen på väg till jobbet en bra lösning. Ljudböcker är också praktiska och trevliga att lyssna på när man lagar mat, diskar eller utför andra sysslor i hemmet. Även för äldre med nedsatt syn eller synskadade är ljudboken ett bra alternativ.

På ljudboksträffarna kan man förevisa nyheter på ljudbokshyllan och precis som på bokcirkelarna plocka fram ljudböcker enligt ett särskilt tema. Tips på teman: Deckare, barnböcker, fantasy, ungdomsböcker, författare, filosofi, biografi, klassiker, romantik och historia. För att det inte skall bli en monolog där bibliotekspersonalen informerar så kan man

diskutera ljudböcker i allmänhet och deltagarna får också gärna ge tips på ljudböcker de har lyssnat till och kanske vill rekommendera.

”Provlyssna”

På biblioteket vid ljudbokshyllan eller någon annanstans med anslutning till ljudböckerna, kunde det finnas en liten cd-spelare med hörlurar där man kunde få provlyssna på en ljudbok innan man lånar hem den. På detta sätt kan nybörjare bekanta sig med intressanta ljudböcker direkt på biblioteket. Ljudboksnyheterna kunde också finnas vid spelaren. Kanske med en skylt ” Lyssna på första kapitlet i Jan Guillos nya bok XXX!”

”Ljudbok + Aktivitet” (barn)

Som jag tidigare nämnde passar det utmärkt att lyssna på ljudböcker samtidigt som man gör andra sysslor. På biblioteket kunde man t.ex. ha workshoppar med barn där man får rita teckningar samtidigt som man lyssnar till en ljudbok. Det kan t.ex. vara en av Astrid Lindgrens ljudböcker där hon läser själv och då kunde barnen få rita utgående från vad de hör. Man kunde ju börja den första träffen med att endast presentera boken och lyssna på det första kapitlet, varefter man kunde rita något ur kapitlet. Under kommande träffar kan man se vilket som passar bäst utgående från gruppen- lyssna först och rita sedan eller båda samtidigt.

Någonting annat som man kan prova är att helt enkelt ha en mysig stund, kanske lägga sig ner och lyssna på ljudboken tillsammans och sedan efteråt diskutera vad som hände. Sedan kan barnen om de vill teckna något hemma/på egen hand som ljudboken inspirerade dem till, och så kan de ta med teckningen nästa gång.

Vill man ta detta ett steg längre kan man, om man får tillräckligt med material i form av teckningar av deltagarna, ha en utställning på biblioteket med dessa konstverk.

För vem?

Dessa ljudboks-aktiviteter tänker jag mig att kunde passa för lågstadiebarn. Om man ritar samtidigt som man lyssnar kanske de passar bättre för barn i åk 4-6 medan ”lyssna först-rita sen” passar för hela lågstadiet.

Vad behövs?

Cd-spelare/dator/motsvarande att spela upp ljudboken i från, ljudbok, papper, färgpennor och kriter, kuddar, eventuellt filter samt barn och en ledare för träffarna.

”Ljudbok + Aktivitet” (vuxna)

För vuxna kan man i stället för att rita och teckna medan man lyssnar på ljudbok t.ex. handarbete och ha en form av stickcafé. Inspirationen kommer från Halmstads bibliotek, (Halmstad biblioteken, 2014). Detta kunde ske på förmiddagar eller kvällstid, helt beroende på vad som passar bäst för deltagarna. Deltagarna får ta med egna handarbeten och så lyssnar man på ljudbok i t.ex. rummet för sagostunder, där man då kan stänga dörren och på så vis inte störa andra besökare. Dessa träffar kan ordnas utan att någon från bibliotekets personal håller i dem om det behövs, här behövs ingen ledare förutom att lägga på ljudboken och eventuellt hålla i en diskussion. Dessa saker brukar dock själva lösas när gruppen blivit mer bekant med varandra. Om bibliotekspersonalen inte själva håller i träffarna kan någon ändå under första träffen presentera ljudboksutbudet och presentera vilken ljudbok man har tänkt börja med. Det får bibliotekets personal bestämma innan träffarna inleds. Stickcaféet kunde också vara ett samarbete med bibliotekets café och kanske hållas i de utrymmena. (Figur 5).

Figur 5. Cafés ingång på Ekenäs bibliotek. Foto Malena Backman, 2014

”Demoteket”

På Trollhättans bibliotek i Sverige har man en service som kallas ”demoteket”. (Trollhättans Stadsbibliotek, 2014)

Det finns säkerligen många unga som är kreativa på ett eller annat sätt men kanske endast för sig själva, byrålådan eller usb-minnet. Genom att erbjuda att ta emot tryckt material och göra det utlåningsbart har unga en chans att få visa sina skapelser för allmänheten. Det kan vara allt från egen musik man gjort, diktsamlingar, noveller och sagor, kanske en reseskildring till kortfilmer och fotografier. Det biblioteket behöver göra är att katalogisera materialet så att det går att söka på bibliotekets sökmotor, och man gärna ordna en hyllplats med namnet ”demoteket” där samtliga alster finns. Detta är något som alla besökare kan ta del av, både vad gäller inlämnandet av material och användandet av det. På detta sätt motiverar man även unga att utveckla sin kreativitet och att våga visa den utåt. Den som lämnar in material kan också använda sig av pseudonym.

Om det visar sig att detta är populärt kan man lyfta fram t.ex. ”Månadens verk ur demoteket”. För att skaffa material till demoteket kan man t.ex. i olika modersmålskurser på högstadierna och gymnasierna i kommunen uppmuntra att studerandes skrivna alster i slutet av kursen kan lämnas in till demoteket på biblioteket.

Vill man ha en lite roligare sista lektion under någon kurs kan man helt enkelt hålla lektionen på biblioteket, där man får läsa upp vad man skrivit, ha en utvärdering av kursen och sedan lämna in materialet till demoteket. Det sistnämnda är förstås frivilligt, men kan vara sporrande för studerande.

4.2 Bild & Film

”Bio på bibban”

På Trollhättans stadsbibliotek i Sverige visade man under våren 2013 film för unga en gång per månad. (Trollhättans Stadsbibliotek, 2014)

För att locka de yngre som bor på orten kunde Ekenäs bibliotek ordna en filmvisning, exempelvis en gång per månad. Filmerna som skulle visas kunde bibliotekspersonalen välja, kanske också med hjälp av en elevkårsstyrelse i t.ex. gymnasiet eller högstadiet på orten. Man kan välja film utgående från aktuella händelser i världen, enligt årstid eller med anledning av någon högtid. Filmvisningen kunde ske i samma utrymme som sagostunderna nu är. De Fat boys-stolar som finns vid entrén kan plockas upp och gänget kan få ta med egna filtar och godis etc. Efter filmvisningen kan man ha en diskussion om filmen och eventuella budskap och frågor som uppkommit.

Det som behövs för ovanstående är en projektor, en projektorduk och en dator.

Man kan också ha detta för andra åldersgrupper, som t.ex. för mindre barn i sällskap av vuxen, visning av dokumentärer för vuxna eller varför inte lokala filmer och dokumentärer från orten och regioner. Det finns många variationsmöjligheter.

”Kollektiv fotoutställning”

Ekenäs fotoklubb ordnar med jämna mellanrum olika fototävlingar (Ekenäs fotoklubb, 2014). Biblioteket kunde i samarbete med fotoklubben ordna en fotoutställning på biblioteket. T.ex. kunde man inleda med att någon från fotoklubbens fotografer ger tips på hur man får bra bilder, hur man använder sin kamera på bästa sätt och vad man skall tänka på när man fotograferar. Detta tillfälle kan vara öppet för alla som vill vara med och delta i utställningen och bidra med bilder. Förslagsvis kan utställningens tema vara något som gör det lokalt, t.ex. Mitt Ekenäs, Min stad eller Min gata. Andra teman kan vara en årstid, naturbilder, djur eller så kan man utgå från en färg eller form.

Antal deltagare och antal bilder kan variera beroende på intresse att delta i utställningen. Man kan också sedan då bidragen kommit in bestämma hur många bilder man har möjlighet att ställa ut och göra en gallring. I fotoklubben finns säkerligen många erfarna fotografer som kan vara till hjälp med sin kompetens i denna fråga.

Genom en utställning av den här typen kan man skapa en gemenskap över språkgränser och åldrar hos biblioteksbesökarna.

4.3 Färg & Form

”Månadens unga konstnär”

På Almedalens bibliotek på Gotland i Sverige har man varje månad en utställning med en ung konstnär. (Almedalsbiblioteket, 2014)

För att utveckla detta kan man ha en utställning på biblioteket med en ung konstnär och vid vernissagen kunde man ha en ung, lokal artist som kunde uppträda med valfritt program. Detta kunde vara t.ex. att sjunga en sång, läsa en dikt eller spela ett stycke på gitarr. På detta sätt kunde man alltså ”slå två flugor i en smäll” då man samtidigt lyfter fram en ung konstnär från orten (helst) och en ung artist. Konstnären behöver ju inte vara från orten men gärna från

Västra Nyland; på så sätt bidrar det till att ”stärka den lokala identiteten” som ju biblioteket vill i sin verksamhetsidé.

”Pyssel på flaggdagar”

På Västerviks bibliotek kunde barnen till påsk 2013 göra sitt eget pyssel. (Västerviks bibliotek, 2014)

Att pyssla inför diverse högtider är ju något man gör på dagis men kanske inte i lika hög grad i skolan längre. Därför kunde man på biblioteket ha pyssel för lågstadiebarn i t.ex. åk 2-3, (det vill säga för 8-9 åringar) inför högtidsdagar som påsk, jul och Alla hjärtans dag men kanske också med anslutning till mindre uppmärksammade dagar som finns i vår almanacka. Dessa kan vara sådana dagar som har anknytning till litteraturen eller historiska personer, som t.ex. Runebergsdagen, Aleksis Kivis dag, Mikael Agricolas dag, Minna Canth-dagen, Kalevaladagen, FN-dagen och Eino Leino-dagen.

Till de större högtiderna kan barnen få komma och pyssla under några timmar innan helgen börjar, det behöver inte vara mer än att plocka fram papper, pennor, lim och saxar vid ett bord och en modell av valfritt pyssel. Det finns säkerligen en del pysselböcker att hitta inspiration från på biblioteket. En person behövs för att instruera barnen och vid behov hjälpa dem.

Under de dagar som är mindre uppmärksammade kan man förutom att göra ett pyssel först ha en liten introduktion om varför exempelvis Runebergsdagen firas och vem denna Runeberg egentligen var, och detsamma för de andra historiska personerna.

Om man vill anpassa detta till äldre barn, t.ex. åk 4-6 kan man ha lite mer utmanande pyssel, som att tillsammans i gruppen skriva en dikt med hjälp av ord och meningar man kommer på med anslutning till dagens person. Man kan också diskutera personen som man i fråga firar just denna dag och kanske utgående från hans yrke fundera på vad barnen själva vill bli när de är stora etc.

Huvudpoängen med dessa pysselverkstäder är att barnen får lära sig om vilka dessa historiska personer var, varför det finns dagar som FN-dagen och Kalevaladagen och att de kan få vara kreativa och få pyssla i lugn och ro.

”Måla din favoritbok”

Med inspiration från olika konstkurser som jag själv deltar i där man målar och tecknar av modeller eller stilleben tänker jag att biblioteket kunde vara en trevlig miljö att måla i. I galleriet på första våningen (figur 6, se nästa sida) kunde man t.ex. ha en kurs i fritt måleri, men där man får måla ett motiv från sin favoritbok. Det sistnämnda skulle vara det enda kriteriet, för övrigt skulle kursen rikta sig till alla vuxna som är intresserade. Det behövs en konstnär eller annan lämplig person som håller i kursen och deltagarna får själva ta med material som de behöver. När verken är färdiga kan man ställa ut dem i galleriet.

Figur 6. Galleri Perspektivet på Ekenäs bibliotek. Foto Malena Backman, 2014

4.4 Musik & Rörelse

”Skaka rumpa”

På Almedalsbibliotek på Gotland kan man en gång i veckan dansa afrikansk dans till musik av trummor, samt lite samba och salsa. (Almedalsbiblioteket, 2014)

Detsamma kunde hända på Ekenäs bibliotek. Man kunde ha detta i läsesalen på nedre våningen kanske en gång per månad eller varannan vecka, beroende på hur det praktiskt fungerar och om det är hållbart att ”störa” i läsesalen under dessa sessioner. För att inte bara börja dansa direkt utan för att detta också skall ha en anknytning till kultur och bibliotek, så kan man först diskutera landet musiken kommer ifrån och ge en introduktion till landet och kulturen där. Här behövs antingen en person som är på plats och spelar musik, med trummor live och en instruktör till dansen, samt någon som kan göra introduktionen om landet. Alternativt kan man ha musik elektroniskt som man spelar upp. Dessa dansträffar kan göras i skilda grupper för barn och vuxna och varför inte för vuxna och barn gemensamt, som någonting familjen gör tillsammans och samtidigt får en chans att besöka biblioteket.

”Bokyoga”

På Pro Artibus galleri Elverket i Ekenäs kunde man i den senaste utställningen ”Skogsåret” komma och yoga mitt i utställningen under två tillfällen tillsammans med en instruktör, (informationen fanns på galleriet när jag var och såg utställningen i början av januari 2014.) Varför inte prova på liknande koncept också på biblioteket? Det finns ju litteratur om yoga så detta kunde vara en introduktion till yogan. Innan yogan inleds kunde en person från biblioteket visa och berätta var litteratur om yoga och relaterade ämnen såsom meditation finns och rekommendera böcker. Sedan kunde deltagarna med hjälp av en instruktör få prova på någon form av yoga. Lämpligt skulle kunna vara 30 min eller 45 min, eftersom det är för nybörjare, dock kan erfarna förstås vara med om de vill. Klassen kan förslagsvis ordnas vid ungdomshörnet på biblioteket i anslutning till rummet där man har sagostunder. Man kan prova på detta 1-2 ggr och sedan se om det är möjligt att ordna mer kontinuerligt. Jag tänker

mig att yoga bland bokhyllor och bland böcker kunde vara en härlig, inspirerande kombination. (Figur 7, se nästa sida) På London Public Library finns också ”Teen Yoga” som helt enkelt är yoga för unga, (London Public Library, 2014) vilket är en variation av det ovan nämnda. Yogaklasser kan ordnas för olika åldersgrupper och skulle passa in på biblioteket för att man när man yogar stannar upp i vardagen precis som jag upplever att man gör på biblioteket.

Vad behövs?

En instruktör i yoga, deltagare; kanske 10 stycken är lämplig mängd med tanke på utrymmet. Kan vara bra att ha en förhandsanmälan. Deltagarna får ta med mjuka kläder och egen matta (om inte mattor finns att låna från en lokal gymnastikförening eller liknande). Musikanläggning bör också finnas på plats i utrymmet.

Figur 7. Bokhyllor och böcker på Ekenäs bibliotek. Foto Malena Backman, 2014

”Månadens liveact”

Kulturhuset Karelia i Ekenäs ordnar med jämna mellanrum ”Stage Night” där lokala, unga artister får en chans att uppträda. (Kulturhuset Karelia, 2014)

På biblioteket kunde man i stället ha livemusik en gång i månaden, men den kunde vara instrumental, alltså ingen som sjunger. Varför inte ha någon elev från Musikinstitutet som spelar gitarr? Eller en violinist som spelar några stycken? Det finns många som spelar något

instrument men som säkerligen bara gör det för läraren eller i hemmet. Om man vill göra något mer än att lyssna på musik kan man ju t.ex. samtidigt ha läsning av dikter eller annat. Naturligtvis kan man ju också ha sång under dessa små konserter, men tanken var att det ska skilja sig från annan konsertverksamhet, såsom t.ex. ”Stage Night”.

4.5 Evenemang

”Kalas på biblioteket”

På Richardsgatan bibliotek i Helsingfors har man provat på att ha barnkalas under hösten 2013. Konceptet har gått ut på att biblioteket har hållit i programmet och temat och föräldrarna har fått stå för serveringen. (Centrumbiblioteket 2014) Detta är ett koncept som kunde fungera bra på Ekenäs bibliotek också. Kalasen kunde man få beställa via ett formulär på hemsidan eller via telefon. Efter att ett ”pilotkalas” ordnats och ifall det var lyckat, kunde kalasen ordnas förslagsvis en gång varannan månad. Precis som på Richardsgatan kunde man ha ett färdigt tema för kalaset. Teman kan plockas ur böcker, t.ex. Peter Pan, Harry Potter eller Pippi Långstrump. Man kan ha bredare teman som Kungarike, Pirater eller Djungel. Föräldrarna får själva fixa serveringen och ta med allting som behövs för den, såsom kärl, mat, ballonger etc. Kalasen kan hålla på i två timmar från t.ex. kl 18 till kl 20 och beroende på tema kan barnen få klä ut sig på platsen eller kanske pyssla rekvisita åt sig själva. Kostymer och rekvisita kan biblioteket eventuellt låna av Västnyländska Ungdomsringens teatergarderob, som används för Raseborgs Sommarteaters bruk, alternativt skaffa denna från annat håll. Det går ju också bra att be barnen klä ut sig själva hemma.

Programmet på kalaset kan se ut på följande sätt:

Pyssel enligt temat. Barnen får helt enkelt göra något enkelt pyssel, kanske tillverka ett halsband eller en hatt, enligt temat för kalaset. Om temat är Kungarike kanske man vill göra en krona. Om temat är Pirater kan man göra en lapp för ögat.

Lekar. Barnen får leka sällskapslekar som har anpassats till temat på något sätt. T.ex. om temat är Djungel kan barnen leta efter en undangömd tiger någonstans på barnavdelningen. Eller så kan man ha en frågesport om djur, dessa finns enkelt att hitta på nätet om det behövs.

Läsning. Kalaset ordnas ju ändå på biblioteket och då passar det ju utmärkt att läsa en saga för barnen, kanske Peter Pan om temat är Pirater eller Törnrosa om temat är Kungarike. Jag är övertygad att bibliotekspersonalen har en mycket stor kunskap om vilka sagor och berättelser som skulle passa, gärna kanske något som barnen inte har hört om i skolan eller hemma, för att fördjupa dem ytterligare i litteraturens värld.

”Loppis på bibban”

Höganäs bibliotek i Skåne, Sverige ordnar årligen ett tidsskriftloppis där utgallrade tidningar säljs. (Bibliotek Skåne Nordväst, 2014)

På Ekenäs bibliotek har avskrivna böcker funnits att köpa vid ingången hela tiden då biblioteket har varit öppet. För att göra ett evenemang av detta kunde biblioteket i stället ordna ett loppis. På loppisen kunde säljas böcker, tidningar och annat material som skall avskrivas från biblioteket. Utöver detta kunde också andra saker finnas till salu, såsom kläder, möbler, vinylskivor och andra prylar. Man kan välja om det bara är bibliotekets personal och bibliotekets saker som säljs, eller göra det större genom att bjuda in kulturbyrån och caféet att också delta i loppisen. Om detta inte räcker kan man låta privatpersoner komma och sälja.

I samband med loppisen kan man ha en inbjuden gäst som föreläser om hållbar utveckling, lopptorg eller varför inte om något helt annat som passar in just vid den tidpunkten. Det kan också vara en författare som berättar om sin nya bok, eller en lokal artist som sjunger eller spelar någon låt medan besökare fyndar på loppisen eller tar sig en kaffe i caféet.

”Varför flaggar vi idag?”

Den frågan ställer jag mig själv ofta, då jag ser flaggor svaja. Detta är i princip en vuxenvariant på ”Pyssel på flaggdagar” som jag beskrev i kapitlet färg och form.

För att uppmärksamma och informera varför man flaggar kunde man på biblioteket under utvalda flaggdagar ha en person, antingen bibliotekets egen personal, en historielärare, en journalist eller annan sakkunnig som kunde berätta varför man t.ex. firar Eino Leino-dagen. Detta kunde ske förslagsvis vid lunchtid (eller vid den tid som man anser lämpar sig bäst) och själva föredraget kunde vara ca 30 min. Om man kan vara i ett utrymme där det finns en projektor och duk så är det bra, för då kunde man visa bilder samtidigt. Annars går det bra utan och då kan man kanske visa vad det finns för böcker på biblioteket om ämnet eller personen i fråga. Förslagsvis kunde dessa ”flaggföredrag” hållas i caféet, det kanske serveras lunch där och då får man samtidigt lära sig något nytt medan man intar sin lunch.

”Brädspelsmaraton”

På biblioteket i Lund i Sverige har man ordnat en ”Schack- och brädspelsdag”. (Folkbiblioteken i Lund, 2014)

På Ekenäs bibliotek skulle man kunna ordna ett evenemang på t.ex. en fredagskväll, då man har biblioteket öppet senare än vanligt, förslagsvis till kl 22.00. Evenemanget skulle bjuda in unga i åldern 13 – 17 och under kvällen skulle man få spela olika brädspel på biblioteket tillsammans. Man kan göra det mysigt med ljus, kanske lite popcorn och musik. Folk kan spela allt från Alfapet, Monopol och Uno. Längre partier schack och rollspel fungerar också. Det som behövs förutom deltagare är spel, vilka kan lånas och de unga kan ju också själva ta med spel till biblioteket. I något spel kunde man ha en liten turnering och kanske kan caféet i första våningen också vara öppet denna kväll. Detta evenemang skulle locka fler unga till gemensamma aktiviteter och samtidigt till att besöka biblioteket.

4.6 Övriga påhitt, idéer och tips

Bibliotekets hemsida

Övriga saker som känns nödvändiga att satsa på är att göra hemsidan attraktiv för besökare. För unga kunde det finnas t.ex. förklaringar på hur man lånar, olika boktips för just unga läsare och en sida som heter ”bra länkar”. Bra länkar att ha kunde ha på sin sida är t.ex. UngInfo, Luckan, Medborgarinstitutet och andra länkar med evenemang och aktiviteter för unga. På hemsidan kunde man också lyfta fram hur man lånar, olika nyheter bland ungdomsböckerna eller filmerna. Detta kunde belysas med att lägga upp bilder på vad man kan göra på biblioteket och att man gärna välkomnar unga att komma dit fastän man inte vill låna en bok. Man kan ju även bara sitta och umgås på biblioteket.

Överlag kunde biblioteket tjäna på att göra hemsidan mer attraktiv, just nu ser den likadan ut som stadens hemsida, vilket gör att den inte sticker ut. Om hemsidan är informativ, sticker ut och helt enkelt är snygg signalerar det att biblioteket ligger i tiden och satsar på sin verksamhet.

Fyrk

Eftersom det till en del av mina förslag kan behövas ekonomiska resurser, vilket inte alltid är lätt att frambringa, tänker jag att man i första hand för att förverkliga ovannämnda förslag kan inleda samarbeten med andra aktörer och föreningar, kanske få sponsorer och rent av ha förmånen av frivilligverksamhet.

Kulturfonden har även något som heter ”Kultur på bibban”, varifrån man kan söka pengar för kulturevenemang och projekt för verksamhet på biblioteket. (Kulturfonden, 2014)

Samarbete över gränser

För att locka de grupper som nu är lite representerade på biblioteket föreslår jag att man försöker tänka utanför boxen. T.ex. när jag besöker de två större gym som finns i Ekenäs ser jag att det finns många unga vuxna och tonåringar där. Dessa gym brukar hålla öppet hus ca två gånger per år. Om biblioteket på något sätt kunde synas i anslutning till gymmen tror jag att man kunde nå en stor grupp människor. Varför inte närvara under öppet hus-dagarna och informera om olika sport-, fitness-, tränings-, och kostböcker som man kan låna på

biblioteket? Genom att marknadsföra varandra på respektive anslagstavlor ges bägge parter större synlighet.

Inbjudningar

För att få besökare till biblioteket kunde biblioteket bjuda in olika grupper till korta rundvandringar på de olika avdelningarna och på så sätt inspirera till att besökarna kanske ser det fina i att låna böcker, läsa tidningar eller gå på utställning på biblioteket. Grupper man kan bjuda kan vara föreningar, elevkårsstyrelser och personalen i företag. Jag tror att många har en förutfattad mening av vad ett bibliotek är och varför man går dit. Eftersom bibliotek mer och mer blir levande kulturcentrum är det viktigt att även visa det för besökarna. Det faktum att Ekenäs bibliotek har öppet till 20. på vardagar är också ett trumfkort, eftersom det är få andra offentliga rum i Ekenäs som har öppet efter kl 18.

Tidpunkter

Det kan vara bra att kontrollera vad som händer i det övriga kulturlivet och överlag på orten då man har tänkt ordna ett evenemang. T.ex. kan vissa aktiviteter för barn vara bra att ha då skolor har lov, då många kanske är sysslösa hemma. Genom att hålla sig uppdaterad med andra kulturaktörer och deras program undviker man att konkurrera om publiken och kan ordna evenemang och dylikt på passande tidpunkter.

5. KULTURPRODUCENTEN + BIBLIOTEKET

= FRAMTIDEN?

Vanda Stad har sedan hösten 2013 en anställd kulturproducent, Richard Silin, vars uppgift bland annat är att skapa mera kulturinnehåll till biblioteken. Silin säger i en artikel till Svenska Yle att "Biblioteken möjliggör att vi i ännu bättre mån kan göra kulturen tillgänglig till alla oberoende var de bor." (Svenska Yle, Huvudstadsregionen, 2014)

Jag håller med Silin om att det via biblioteken geografiskt sett är ett effektivt sätt att nå ut till invånare. Detta är något som jag anser att är själva kärnan och styrkan i att använda biblioteken som ett kulturhus jämte bibliotek. De flesta vet var biblioteket ligger i den egna

kommunen och jag tror att tröskeln kan vara lägre för folk att gå till det lokala biblioteket på ett evenemang än att t.ex. åka i väg till ett större kulturhus. Särskilt i mindre kommuner som saknar en egen teater eller annat kulturhus är biblioteket en ypperlig plats att erbjuda kulturverksamhet på. I takt med att biblioteken utvecklar sin kulturverksamhet blir det mer och mer aktuellt och viktigt att kulturproducentens yrkeskunskaper används på biblioteken.

Malmö Stadsbibliotek sökte redan 2010 en kulturproducent för att arbeta med ett stort projekt på biblioteket för en ettårsperiod (Vakanser, 2010). Trenden att kultur- producenter lyfts fram som en tillgång även på bibliotek blir allt större. Om man gör en sökning på internet för jobb för kulturproducenter dyker en hel del upp, också för bibliotek. Jag tror starkt på att kulturproducentyrket i allt högre grad kommer att synas på biblioteken i framtiden eftersom den mångsidiga kunskapen inom kultur som en producent besitter är unik och värdefull.

6. REFLEKTION OCH SAMMANFATTANDE ANALYS

Att jag valde att göra examensarbetet om bibliotek i någon form handlar om mitt intresse för saker som kan verka självklara, som vi tar för givet och hur det påverkar oss. Många tänker kanske inte på hur mycket som ligger bakom att ett bibliotek finns, hur unikt det är med denna tjänst och att det faktiskt kan påverka hela ens liv, detta att få låna böcker gratis och ta del av det skrivna ordet. Jag valde också att skriva om bibliotek på grund av min passion för litteratur. Jag har alltid älskat böcker. Att vara nära dem, doften av dem, utan en bokhylla med böcker i mitt hem skulle jag känna mig tom. Kombinerat med mitt intresse för konst och kultur är biblioteket den perfekta platsen för mig. Att det till slut blev Ekenäs bibliotek och mina idéer om hur kulturverksamheten kan utvecklas känns väldigt fint. Det känns som ett meningsfullt arbete där jag på samma gång har chansen att i en form ge något tillbaka till staden jag föddes och växte upp i.

Av att sitta på bibliotek och främst Ekenäs bibliotek, har under denna examensarbetsprocess gett mig inspiration, ett lugn och harmoni. Jag känner verkligen att det är här jag vill vara, i ett andra vardagsrum.

Under januari 2014 har jag till min stora glädje kunnat se att det börjat hända mycket på biblioteket. Författarbesök, högläsning och en utställning om hur biblioteket fungerar är några saker som redan skett. Jag känner att det finns en vilja bland personalen att göra saker, att till fullo använda sig av sina nyrenoverade utrymmen och att det nu äntligen finns möjligheter. Därför känns det som om detta examensarbete ligger helt rätt i tiden. Den stora utmaningen med arbetet har varit att utgående från den kunskap jag har skaffat mig om Ekenäs bibliotek kunna hitta vad som fattas, vilka behoven är och vad som konkret kan göras. Jag är medveten om att många av mina förslags förverkliganden kräver ekonomiska resurser som det naturligt inte finns oändligt av. Detta till trots har jag ändå försökt göra utmanande förslag med variationsmöjligheter som är realistiska att utföra även med mindre resurser. Många saker som jag har skrivit om och gjort till mer konkreta idéer har alldeles säkert brister, men poängen har inte heller varit att ge kompletta paket, utan mer att vara en vägvisare och inspiratör. Med hjälp av detta arbete kan personalen på biblioteket genom sin egen kompetens hitta en skaparanda som gör att biblioteket blir ännu mer levande och en ännu starkare utmanare som kulturaktör på kulturfältet i Västra Nyland.

KÄLLOR

Almedalsbiblioteket, *Afrikansk dans – samt lite samba och salsa*. Publicerad:

Informationen inte tillgänglig

Tillgänglig: <http://www.almedalsbiblioteket.se/aktuellt/ext/news/event/3628.html>

Hämtad: 27.1.2014

Barnens och De Ungas bokKalas, *BUK, För barn och unga i Raseborg! 3-6-10-2013*

BUK. Publicerad: Informationen inte tillgänglig

Tillgänglig: <http://buk2013.wordpress.com/>

Hämtad 23.11.2013

Befolkningsregistercentralen, *Finlands invånarantal*. Publicerad 2013

Tillgänglig:

<http://www.vrk.fi/default.aspx?site=5&docid=257>

Hämtad 14.1.2014

Bibliotek – Skåne Nordväst, *Startsida*. Publicerad: Informationen inte tillgänglig

Tillgänglig:

<http://biblioteksnv.se/web/arena/startsidea;jsessionid=9D70497AC989151D9B45DF026248B7A2>

Hämtad: 26.1.2014

Biblioteken i Sollentuna, *På gång för unga från 13 år*. Publicerad: Informationen inte tillgänglig

Tillgänglig: <http://www.bibliotekenisollentuna.se/fi/web/arena/program-unga>

Hämtad: 26.1.2014

Centrumbiblioteket, *Sagokalas på biblioteket!* Publicerad 12.8.2013

Tillgänglig: <http://keskustakirjasto.fi/sv/2013/08/12/sagokalas-pa-biblioteket/>

Hämtad: 26.1.2014

Folkbiblioteken i Lund, *Program för unga*.

Tillgänglig: <http://biblioteksportalen.lund.se/web/arena/program-for-unga>

Hämtad: 2.2.2014

Halmstad biblioteken, *Program på biblioteken*. Publicerad: Informationen inte tillgänglig

Tillgänglig: <http://bibliotek.halmstad.se/web/arena/program>

Hämtad: 24.1.2014

Kangas, Sinikka; Ruhanen, Tuula; Vilkkö-Hämäläinen, Maja-Liisa; 1985, *Kirjastotieto*, 1-2 upplagan, Helsingfors: ammattivakuutushallitus, s 211

Kulturfonden, *Kultur på bibban*.

Tillgänglig: <http://kulturfonden.fi/sv/ansokningar/fortloppande/kulturpabibban/>

Hämtad: 2.2.2014

Kulturhuset Karelia, *Välkommen till Kulturhuset Karelia!*

Tillgänglig: <http://karelia.huset.fi/svenska/start/>

Hämtad: 2.2.2014

London Public Library, *Programs and events*.

Tillgänglig: <http://www.londonpubliclibrary.ca/programs>

Hämtad: 30.1.2014

Maria Sundell, *Maria Sundell*. Publicerad: Informationen inte tillgänglig

Tillgänglig: <http://mariasundell.weebly.com>

Hämtad 25.11.2013

Museer i Österbotten, *Finlands biblioteksmuseum*. Publicerad: Informationen inte tillgänglig

Tillgänglig: <http://www.museiportalosterbotten.fi/museum-a-o/museum/60-finlands-biblioteksmuseum>

Hämtad: 29.1.2014

Nordisk biblioteksvecka, *Nordiska Biblioteksveckan*. Publicerad: Informationen inte tillgänglig

Tillgänglig: <http://bibliotek.org/se>

Hämtad: 27.11.2013

Raseborgs stad, *Välkommen till Raseborgs stadsbibliotek!* Publicerad 18.9.2013

Tillgänglig: <http://www.raseborg.fi/service/bibliotek>

Hämtad 13.11.2013

Siivonen, Timo 2007, Boken och boktryckarkonsten, I: H. Ahonen, I. Pitkäranta, E. Rahikainen, red. *Från Agricola till Kalle Anka – Allt finns i nationalsamlingen*, Nationalbiblioteket, s 104

Svenska Akademiens ordlista över svenska språket, 1998, 12:e upplagan, *Svenska Akademien*

Svenska Yle Huvudstadsregionen, *Vandakultur stärker en Vandaidentitet*, Sundström Ros-Marie. Publicerad 13.1.2014

Tillgänglig:

<http://svenska.yle.fi/artikel/2014/01/13/vandakultur-starker-en-vanda-identitet>

Svenska Yle Västnyland, *Svartå välkomnade Jenni Haukio*, Wasström Maria. Publicerad 17.2.2014, Uppdaterad 18.2.2014

Tillgänglig:

<http://svenska.yle.fi/artikel/2013/12/17/svarta-valkomnade-jenni-haukio>

Trollhättans Stadsbibliotek, *Biblioteken*. Publicerad: Informationen inte tillgänglig

Tillgänglig: <http://www.bibliotek.trollhattan.se/web/arena/biblioteken>

Hämtad 10.1.2014

Undervisnings- och kulturministeriet, *Bibliotekens finansiering*. Publicerad: Informationen inte tillgänglig

Tillgänglig: <http://www.minedu.fi/OPM/Kirjastot/rahoitus/?lang=sv>

Hämtad: 29.1.2014

Undervisnings- och Kulturministeriet, *Utbildning i informations- och bibliotekstjänst*.

Publicerad: Informationen inte tillgänglig

Tillgänglig: http://www.minedu.fi/OPM/Kirjastot/kirjastoalan_koulutus/?lang=sv

Hämtad 30.10.2013

Vakanser.se – Tusentals lediga jobb, *Kulturproducent*. Publicerad 24.9.2010

Tillgänglig: <http://vakanser.se/jobb/kulturproducent+5/>

Hämtad: 31.1.2014

Västerviks bibliotek, *Påskpyssel!* Publicerad 21.3.2013

Tillgänglig: <http://vasterviksbibliotekbarn.blogspot.fi/2013/03/paskpyssel.html>

Hämtad: 27.1.2014

Västra Nyland, *Nytt blad vändes i Bromarv*, Erlin Niclas. Publicerad 5.1.2014, Uppdaterad 7.1.2014

Tillgänglig:

<http://vastranyland.fi/lokalt/2014-01-04/550006/nytt-blad-vandes-i-bromarv>

Wikipedia The Free Encyclopedia, *Brand*. Publicerad 17.2.2014

Tillgänglig:

<http://en.wikipedia.org/wiki/Brand>

Hämtad: 17.2.2014

Åbo Stadsbibliotek, *Kirjaston lukupiirien kevätkausi*. Publicerad 20.8.2013

Tillgänglig:

<https://www.turku.fi/public/default.aspx?contentid=383324&nodeid=4873>

Hämtad: 22.1.2014

FIGURER

Samtliga sju (7) figurer som förekommer i examensarbetet är fotografier som skribenten själv har fotograferat under 2014.

BILAGOR

Ekenäs biblioteks kulturverksamhet 2012 – 2013, dokumenterad av personalen på biblioteket, se nästa sida.

Barn- och ungdomsverksamhet 2012

Eget program

Program	Antal tillfällen			Antal deltagare		
	Svenska	Finska	Totalt	Svenska	Finska	Totalt
Rimlek	3		3	11		11
Sagostunder	17	3	20	148	53	201
Klassbesök	9	1	10	94	18	112
Bokprat	21		21	402		402
Sammanlagt	50	4	54	655	71	726

I samarbete med utomstående

Program (allt på svenska)	Antal tillfällen	Antal deltagare
"Läsningen hemma, den bästa skolmatsäcken" / Netta	3	63
Mormor på bibban / Maria Sundell	9	313
Berättarkvällar / Maria Serrano Widegren	3	30
"Törnrosa" / Rosetten	4	113
"Haren och Igelkotten" / Nalleteatern	1	22
Sammanlagt	20	541

Totalt: 74 program med 1267 deltagare

Tävlingar (alla tvåspråkiga)	ca deltagare
Sommartävling	20
Bokryggspoesi	10
Jultävling	30

Barn- och ungdomsverksamhet 2013

Eget program

Program	Antal tillfällen		Antal deltagare			Antal timmar			
	Svenska	Finska	Totalt	Svenska	Finska	Totalt	Svenska	Finska	Totalt
Barnprogram	3	3	6	44	52	96	1,3	1	2,3
Klassbesök	8	2	10	125	30	155	10	1	11
Bokprat	11		11	166		166	11		11
Sammanlagt	22	5	27	335	82	417	22,3	2	24,3

I samarbete med utomstående

Program	Antal tillfällen	Antal deltagare
Sagostund med Sixten	1	16
Läsehund	10	10
Sammanlagt	11	26

Totalt: 38 program och 443 deltagare.

Författarbesök

- Yrsa Stenius allmänt om sitt författarskap (lockade rätt stor publik, ca20 pers. mest äldre)
- Noora Shingler berättade om sin livsstilsändring och om boken Lingon & läppstift: hur jag gjorde mig av med onödiga kemikalier och tillsatser. (även yngre lyssnare, ca 20 pers. tvåspråkigt tillfälle)
- Virpi Hämeen-Anttila om sitt författarskap (ingen kom!)

Besöken annonserades i lokala tidningar, med anslag, info på hemsida, facebook...

Bokprat 2 ggr

Bibliotekets personal presenterade nya böcker och bibliotekets serviceutbud för inbjudna grupper. ca 30 pers. vid båda tillfällena. Grupperna tog själv kontakt och frågade efter detta program.

Litteraturcirkel 9 ggr

En finsk grupp (7-8 pers.) träffades regelbundet varje månad (ej sommarmånaderna juni-aug) och diskuterade böcker under ledning av en bibliotekarie. Alla läste samma bok som valdes vid föregående träff.

Biblioteket 150 år firades i maj med kaffe och sju sorters kakor hela dagen. Alla i personalen hade bakat något och recepten kopierades upp för utdelning till kunderna. Våldigt populärt! Ingen tidningsannons, endast anslag och info på hemsida, fb.

Kura skymning

Traditionellt program, en kväll som firas på många bibliotek i hela Norden alltid andra måndagen i november. Till programmet hör att någon läser högt en text som valts ut av en arbetsgrupp för Kura skymning. Texten lästes delvis på finska och delvis svenska. Sedan berättade Anna-Lena Bengelsdorff om biografien hon skrivit om Eirik Hornborg. (ganska bra uppslutning ca 30 pers., vissa kommer varje år, mest äldre)

Annons i tidning, hemsida, fb, anslag...

2013

Konstdebatt

I samband med sitt vårmöte arrangerade Ekenäsällskapet allmän debatt om hur konsten/konstutövande stöds i Ekenäs-trakten, ett tiotal deltagare. Annonserades i tidning och med anslag.

Författarbesök

Mary Kuusisto berättade om sina böcker: bl.a. trädgårdsinspirerade Pihalla kasvaa pepino och Djungelgurka, isört och så pratade hon allmänt om sitt skrivande, trädgårdsodling, livsstil osv. Endast 6 personer deltog. Tidpunkten kanske för sent på våren, i april då Ekenäs-bornas redan är ute i trädgården och pynjar...

Litteraturcirkel

Samma som 2012 fortsatte träffas, med paus för sommaren juni-augusti.